

Prezydent Elbląga

Elbląg, 15.06.2021 r.

BRM.152.5.2021.JB

BRM.152.7.2021.JB

EOO UM Elbląg
Rejestr pism i adresów

PISMO PRZYCHODZĄCE

Numer pisma: 52346/2021
Wpłyty: 15-06-2021

Pan Antoni Czyżyk
Przewodniczący Rady Miejskiej
w Elblągu

Szanowny Panie Przewodniczący,

W odpowiedzi na pismo (BRM.152.5.2021.JB; BRM.152.7.2021.JB) dotyczące petycji w sprawie: Podjęcia uchwały przez Radę Miejską uchwały o zawieszeniu współpracy z samorządem Tarnopola; Podjęcia uchwały o zmianę nazwy Ronda Tarnopol na Rondo Ofiar Wołynia - przekazuję opinię na ten temat.

1. Zawieszenie współpracy z samorządem Tarnopola

Współpraca ze społecznościami lokalnymi i regionalnymi innych państw jest ważnym elementem w działaniach każdego samorządu. W przypadku Elbląga odbywa się ona – pomimo różnicy zdań na niektóre zagadnienia i często odmiennych racji związanych z przeszłością – z poszanowaniem lokalnych tradycji, uwarunkowań i specyfiki.

Elbląg utrzymuje oficjalne kontakty z Tarnopolem od 1992 roku. Dotychczasowa współpraca Elbląga i Tarnopola nacechowana była wzajemnym zrozumieniem w wielu kwestiach i polegała na budowaniu pozytywnych relacji, a jej głównym założeniem były działania mogące w sposób konstruktywny jednoczyć i zbliżać mieszkańców naszych miast.

Decyzja radnych Tarnopola, miasta partnerskiego Elbląga, o nazwaniu miejskiego stadionu imieniem Romana Szuchewycza – odpowiedzialnego za mordowanie Polaków, spowodowała dla nas bardzo trudną do zaakceptowania sytuację, co zostało zawarte w dwóch pismach wystosowanych do Mera Serhija Nadała, w których poddano krytyce podjęcie tak kontrowersyjnej decyzji, a także wyrażono oczekiwanie na weryfikację stanowiska Tarnopola, co pozwoli w przyszłości jeszcze lepiej wykorzystać potencjał partnerskiej współpracy.

Nazwa stadionu jest kontrowersyjna i trudna do przyjęcia przez Polaków, jednakże nie powinniśmy na poziomie samorządów rozstrzygać problemów historyczno-politycznych. Są to obszary przypisane rządowi.

Trzeba też przypomnieć, że Roman Szuchewycz został bohaterem, narodowym Ukrainy, a tytuł nadał mu pośmiertnie w 2007 roku ówczesny prezydent Wiktor Juszczenko, co wywołało falę oburzenia zarówno na ziemi ukraińskiej, jak i w państwie polskim. Władze Rzeczypospolitej Polskiej powinny już wtedy ostro zareagować i - wykorzystując swoje relacje z władzami ukraińskimi, które w najnowszej historii uzyskują znaczące wsparcia ze strony polskiej - doprowadzić do zmiany tej decyzji.

W piśmie do prof. Zbigniewa Raua – Ministra Spraw Zagranicznych poprosiliśmy o wyrażenie opinii i udzielenie rady w sprawie działań samorządów na Ukrainie charakteryzujących się przejawami ukraińskiego nacjonalizmu, gdyż decyzje radnych Tarnopola zdecydowanie wykraczają poza tradycyjne stosunki i relacje miast partnerskich. Stanowisko Ministerstwa Spraw Zagranicznych w tej sprawie mogło się okazać cenną wskazówką w nakreśleniu dalszej współpracy Elbląga z Tarnopolem. Jednakże otrzymana odpowiedź, podpisana przez zastępcę dyrektora Departamentu Wschodniego, nie zawiera jednoznacznej opinii, a jedynie sugeruje *„wzięcie pod uwagę szerszego kontekstu sprawy przy podejmowaniu dalszych decyzji dotyczących współpracy z Tarnopolem”*.

Istotne jest to, że oprócz Elbląga w gronie partnerów Tarnopola znalazły się następujące samorządy polskie: Tarnów, Chorzów, Radom, Jelenia Góra, Płońsk, Brzeg, Zamość, Nysa, powiaty: Sulęciński i Nowotomyski. Nie wszystkie miasta zdecydowały się na zawieszenie lub zerwanie kontaktów z Tarnopolem. Jedynie Zamość zawiesił kontakty, a Nysa zerwała współpracę z tym miastem.

Należy zwrócić też uwagę, że pomimo odwołania wizyty w Tarnopolu przez ambasadora Rzeczypospolitej Polskiej w Kijowie, nadal utrzymywane są regularne kontakty z administracją miasta i radą przez wysokich rangą przedstawicieli Polski. W Tarnopolu bywają i uczestniczą w przedsięwzięciach organizowanych przez władze miasta przedstawiciele Konsulatu Generalnego Rzeczypospolitej Polskiej w Łucku. Niektóre z nich nawiązują do polskiego okresu tego miasta. Przykładowo – 15 maja 2021 r. podczas obchodów Dnia Europy w Tarnopolu w uroczystości uczestniczył konsul Borys Stelmaszczuk z Konsulatu Generalnego Rzeczypospolitej Polskiej w Łucku. Z kolei prezydent Chorzowa przesłał z tej okazji na ręce Mera Tarnopola list gratulacyjny. Przedstawiciele Stowarzyszenia Edukacyjnego Ziemi Węgrowskiej podczas wizyty w Tarnopolu (w połowie maja 2021 r.), w obecności przedstawiciela polskiego konsulatu w Łucku, podpisali umowę o współpracy z tarnopolską Fundacją Kultury Polskiej im. Mieczysława Krąpca. W Tarnopolu odbyły się również eliminacje rejonowe Międzynarodowego Festiwalu Pieśni Legionowej (20 maja 2021). Organizatorami eliminacji w Tarnopolu są m.in., przewodnicząca Rady Miasta w Węgrowie i mer Tarnopola, a w przedsięwzięciu uczestniczył także konsul Piotr Urbanowicz z Konsulatu Generalnego Rzeczypospolitej Polskiej w Łucku. W komunikatach medialnych podkreślono, że wykonawcy z Ukrainy i Polski śpiewali w Tarnopolu pieśni legionowe towarzyszące polskim żołnierzom w walce o niepodległość, w tym w okresie wojny polsko-bolszewickiej, która toczyła się również na terenach Tarnopolszczyzny. Polskim akcentem było również wprowadzenie do obiegu znaczka pocztowego, upamiętniającego 110. rocznicę pierwszego przelotu samolotu nad Tarnopolem. Dokonał tego na samolocie własnej konstrukcji

urodzony w tym mieście Bronisław Głowiński - mechanik, inżynier i wynalazca, który w historii zapisał się jako pionier polskiej awiacji.

2. Zmiana nazwy Ronda Tarnopol, na Rondo Ofiar Wołynia

Od wielu lat elbląskim rondom nadawane są nazwy miast, z którymi Elbląg prowadzi efektywną współpracę. Jest to tradycja wyróżniająca Elbląg na tle innych polskich miast.

Niektóre współpracujące miasta uhonorowały także elblązan - w Compiègne istnieje Rondo Elbląg, a w Leer – Plac Elbląg.

Obecnie w Elblągu swoje ronda posiadają rosyjski Kaliningrad, francuskie Compiègne, szwedzkie Ronneby, białoruski Nowogródek, niemiecki Leer.

Nazwa Rondo Tarnopol została nadana w 2017 roku - upamiętniono w ten sposób nie tylko 25-letnią współpracę pomiędzy Elblągiem a Tarnopolem, ale także polskie korzenie miasta. Należy mieć na uwadze i to, że Tarnopol do 1939 roku był miastem wojewódzkim w granicach Rzeczypospolitej, a jego mieszkańcy mieli znaczący udział w tworzeniu nowego państwa i naszej narodowej tożsamości. Do dzisiaj w mieście mieszka spora grupa Polaków, pielęgnująca swoje przywiązanie do języka i tradycji ojców. Wielu zaś byłych mieszkańców Tarnopola wpisują się w życie polskich miast, w tym także Elbląga. Nazwa jest uhonorowaniem Tarnopola – jego bogatej przeszłości, a także silnych związków z dziejami Polski.

Przy wyjeździe z Tarnopola kilka lat temu został ustawiony znak drogowy wskazujący na Elbląg z podaniem liczby kilometrów dzielących oba miasta.

Powstała sytuacja sprawia, że nasza dotychczasowa dobrze rozwijająca się współpraca z Tarnopolem zostaje ograniczona do niezbędnych działań lokalnych społeczności, placówek edukacyjnych oraz związanych z kulturą, z jednoczesną daleko idącą powściągliwością w kontaktach z przedstawicielami władz miasta.

Trzeba mieć nadzieję - jak w piśmie do miast współpracujących z Tarnopolem napisał Bartosz Cichocki Ambasador Rzeczypospolitej Polskiej w Kijowie - „*że na drodze dialogu władze Polski i Ukrainy znajdą rozwiązanie problemów w obszarze tożsamościowym*”, co polskim samorządom, posiadającym partnerów na Ukrainie, pozwoli realizować różne działania dotyczące współpracy bez konieczności podejmowania drastycznych decyzji.

Otrzymują:
1/ Adresat
2/ BPM

2 powierzeniem
PREZYDENT MIASTA
Witold Wróblewski